

Fodformet klimaarbejde

En forbløffende stor del af klimabelastningen stammer fra vores forbrug. Klima-chef i større rådgivende virksomhed lægger ikke fingrene imellem, når han læser os teksten om vores klima-fodaftryk

Af Jesper Winther Andersen

-Det er udmærket, at Elsparefonden opfordrer os til at anskaffe et køleskab, som har et lavt forbrug. Ingen tvivl om det, men ser man nøjternt på det, så er det i langt højere grad det, man lægger på køl end selve køleskabet, der repræsenterer en væsentlig klimapåvirkning. Vi danskere udleder årligt drivhusgasser som svarer til 19 tons CO₂ pr. indbygger på baggrund af vores samlede forbrug, og heraf er kun 20 % knyttet til vores forbrug af el, olie og benzin. Alle taler om el, varme og benzin m.v., men hvad med for eksempel vores kødforbrug? Danmark er en af verdens største kødforbrugere, og vi er den 11. største CO₂-udleder i verden. Vi burde egentlig have

en "Kødsparefond" i stil med Elsparefonden, siger Klima-chef Torben Chrintz, NIRAS A/S til MILJØ MAGASINET. Torben Chrintz har flere af den slags øjenåbnere i ærmet:

-Vi danskere sætter et kraftigt klima-fodaftryk gennem de varer og ydelser, vi køber. Vi er for alvor bagud i Danmark, og det går stærkt, det her. Dels skal forbrugerne, som det ses flere steder i udlandet, ændre indkøbsvaner. Og dels, og ikke mindst, skal vores virksomheder ændre deres sortiment, så de varer, vi tilbydes, er meget mere klima-rigtige, pointerer Torben Chrintz, der som eksempel på danske indkøbsvaner nævner, at vi er verdensmestre i at købe noget bras:

- Køb kvalitet. En billig fladskærm er måske nok tillokkende, men på den lange bane er kvalitetsskærmen langt at foretrække, når det gælder at værne om klimaet. En billig vare har et langt større CO₂-udslip. Det skyldes især at den langt tidligere skal bortskaffes, fordi den har en ringere holdbarhed og dermed kortere levetid.

De fleste virksomheder har i dag erkendt, at fremtidens rammebetingelser for deres services og produkter betyder, at der stilles stadig større krav om at nedbringe klimapåvirkningen radikalt.

-Opgørelsen af virksomhedens klimapåvirkning tager traditionelt udgangspunkt i tre scopes. Scope 1 er de direkte emissioner fra virksomheden, scope 2 er de indirekte emissioner, som relaterer sig til ekstern energiforsyning, og scope 3 er de emissioner, der vedrører indkøbte varer og tjenester. Emissioner i scope 3 kan traditionelt være svære at kortlægge, hvorfor mange helt eller delvist undlader denne. Men klimapåvirkningen er i mange tilfælde størst i scope 3 og er der, hvor man ofte kan opnå væsentlige reduktioner, forklarer Torben Chrintz og tilføjer:

-Næste skridt er at se på produkterne, som virksomheden fremstiller. Og det haster. Når der ikke et resultat ved COP15, så vil vi se et stærkt stigende forbrugerpres. Det bliver forbrugerne, som sætter dagsorden, og de virksomheder, der ikke forbereder sig, bliver taberne.

Klimasikring af produkter

-I NIRAS tilbyder vi at foretage en screening af virksomhedens produkter. Vi kan opstille realistiske fremtids-scenarier, som virksomhedens produkter

Gulvvask er nok noget af det sidste, man forbinder med klima og CO₂-udledning. Men NIRAS har påvist, at der kan spares endda store mængder CO₂ ved at bruge den ene moppe frem for den anden. Eksemplet er godt, fordi det kan breddes ud til en lang række produkter

og ydelser højst sandsynlig kommer til at forholde sig til. Dermed kan vi sammen vurdere, hvorvidt det giver mening for virksomheden at sætte større fokus på en klimastrategi og hvilke af virksomhedens ydelser, der bør sættes på at klimasikre for fremtiden, forklarer Torben Chrintz og fortsætter:

-Vi kan også screene udvalgte produkter for at vurdere, om der er et potentiale for at klimaoptimere disse henover produktets livsforløb. Dette kan gøres ved hjælp af livscyklusvurderinger (LCA) og kortlægning af produktets "carbon footprint." Resultatet sammenligner vi med nøgletal og målsætninger. Hvis virksomheden allerede har en idé om, hvilke produkter, der bør klimasikres, kan vi hjælpe med at opstille en realistisk målsætning og udføre en screening af, hvilke tiltag der skal til for at nå denne målsætning.

NIRAS har stærke erfaringer indenfor både miljø, klima og energi, hvilket gør den rådgivende virksomhed til en kompetent samarbejdspartner indenfor produktudvikling, vedvarende energiteknologier, CO₂ kvotehandel, energioptimering m.v.

-Fremtidens produkter og serviceydelse får andre rammebetingelser end de, der kendes i dag. Klimapåvirkningen skal minimeres, og virksomheder skal tage højde for nye lovkra, reguleringer, skatteregler, kvotesystemer og afgifter. Samtidig bliver kunderne mere og mere opmærksomme på bæredygtigheden af de produkter de køber, og der efterspørges i stigende grad klimavenlige ydelser.

Disse nye markedsforhold betyder, at det er gunstigt at klimasikre virksomhedens produkter. Miljø- og energiop-

Produkternes klima-fodaftryk bliver sandsynligvis noget, man fremover ser lige så skeptisk på som udløbsdatoen på kød i supermarkedets køledisk. Det er gennem det, vi forbruger, vi for alvor styrer vores udledning af drivhusgasser, og hos NIRAS mener man, at danske virksomheder meget hurtigt skal klima-bedømme deres varer og ydelser for ikke at sakke bagud i et marked, hvor forbrugerne sætter dagsorden

-Mange danskere har den opfattelse, at Danmark ligger lunt i bestræbelserne på at mindske CO₂-udledningen. Og det er også rigtigt, når vi ser på de store linjer. Men går vi ned i detaljen, ser det rigtig skidt ud, siger Torben Chrintz

perne lokalt på Skejby Sygehus, mens Viima mopperne af DFD transporteres til eget specialiserede vaskeri i Odense. DFD's "procescyklus" med bl.a. overvågning af den aktuelle beholdning af mopper via chipmærkning sikrer, at der altid er det korrekte antal mopper til rådighed. For begge systemer gælder, at mopperne sendes til forbrænding, når de vurderes udgjorte.

-Inden for den systemgrænse, som er opstillet i livscyklusvurderingen, udledes en årlig mængde drivhusgasser svarende til 113 kg CO₂ ved 100m² gulvrengøring med brug af Viima. Tilsvarende udledes der 405 kg CO₂ ved traditionel rengøring. Viima har således en langt bedre klimaprofil i alle faser undtagen transport, hvilket skyldes at Viima transporteres frem og tilbage mellem Skejby Sygehus og DFD's vaskeri i Odense. Dette opvejes dog hurtigt ved de besparelser i CO₂, som bl.a. opnås ved at lade mopperne vaskes med en fugtet moppe. For begge rengøringssystemer skiftes moppe ved hvert lokalbeskift, hvorefter mopperne sendes til vask. Ved det traditionelle system vaskes mop-

perne til at udføre den samme rengøring, at Viima mopperne vejer mindre samt at levetiden er længere end for traditionelle mopper. For at holde 100m² rent på et år skal der kun produceres 1/6 så mange mopper og vaskes knap 1/3 så mange kg ved brug af Viima. Sammen med en mere effektiv vaskeproces på DFD's vaskeri giver det store CO₂ besparelser i vaskeprocessen, som for begge systemer er, hvor den største udledning ligger.

-Det er et glimrende eksempel på, hvordan to produkter, der bruges til det samme formål, har helt forskellige CO₂-fodaftryk. Den type sammenligninger vil vi se flere og flere af, og mit klare råd til virksomhederne er, at de – mens tid er – sikrer, at deres produkter kan klare forbrugernes klimavalg, understreger Torben Chrintz.

I mere end 30 år har NIRAS arbejdet med energi, energiplanlægning og vedvarende energi og i de senere år i stigende grad med klima.

NIRAS rådgiver om klimastrategier, Carbon Footprint, energieffektivisering, energibevidst byggeri og fjernvarme. Og vedvarende energi i form af sol, vind og affald samt biogas og biofuels.

-Vi har en dyb og ærlig ambition om at gøre en positiv forskel i relation til klimaudfordringen. Det lykkes kun i tæt samarbejde med vores kunder. Vi tilbyder konkrete måder at handle på og forsøger aktivt, kreativt og målrettet at finde de klimaløsninger, der giver bedst mulig økonomi.

Ved at trække på et bredt net af kompetente specialister sætter vi det rette, tværfaglige hold, der kan realisere dine klimavisjoner, siger Torben Chrintz.